

Parlamentul României
Senat

PREȘEDINTE

București *10.05.2004*

Nr. *122*

Domnului

ARISTIDE ROIBU
Președintele Comisiei juridice, de numiri,
disciplină, imunități și validări

În temeiul prevederilor art.147 din Constituția României, republicată, și ale art.136 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările ulterioare, vă trimitem alăturat, Decizia Curții Constituționale nr.39/2004 prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind valorificarea unor active bancare, republicată, și s-a constatat că acestea sunt neconstituționale.

PREȘEDINTELE SENATULUI

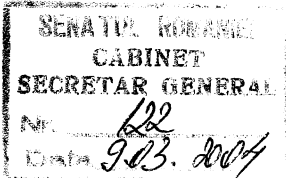
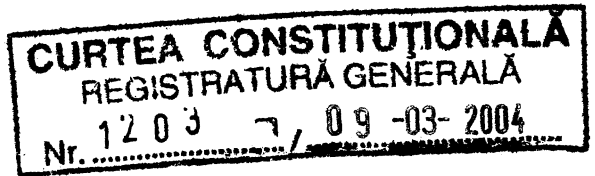
Nicolae Văcăroiu
Nicolae Văcăroiu

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București, România
Telefon: (+40-1) 313-2531; Fax: (+40-1) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.430C/2003

Domnului
NICOLAE VĂCĂROIU
Președintelui Senatului

În temeiul prevederilor art.25 alin.(4) din Legea nr.47/1992, republicată, vă comunicăm alăturat, în copie, Decizia Curții Constituționale nr.39 pronunțată la data de 29 ianuarie 2004, definitivă și obligatorie, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind valorificarea unor active bancare, republicată, și s-a constatat că acestea sunt neconstituționale.

Vă asigurăm, Domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

 PREȘEDINTE
dr. Nicolae Popa

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr.430C/2003

DECIZIA Nr.39
din 29 ianuarie 2004

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83
alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind
valorificarea unor active bancare, republicată**

Costică Bulai	- președinte
Nicolae Cochinescu	- judecător
Constantin Doldur	- judecător
Gábor Kozsokár	- judecător
Petre Ninosu	- judecător
Șerban Viorel Stănoiu	- judecător
Lucian Stângu	- judecător
Ioan Vida	- judecător
Aurelia Popa	- procuror
Mihai Paul Cotta	- magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.409/2001, republicată, excepție ridicată de Dorin Octavian Șerban, Irina Șerban, Iosif Borda și Tinca Borda în Dosarul nr.3882/2003 al Judecătoriei Oradea.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 22 ianuarie 2004, fiind consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la 29 ianuarie 2004.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 22 septembrie 2003, pronunțată în Dosarul nr.3882/2003, **Judecătoria Oradea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998, republicată**, excepție ridicată de Dorin Octavian Șerban, Irina Șerban, Iosif Borda și Tinca Borda.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile criticate încalcă dreptul de acces liber la justiție consacrat de art.21 din Constituție, întrucât, deși au calitatea de garanți ipotecari, sunt obligați la plata unei cauțiuni de 20 % din activul bancar supus valorificării, fiind considerați debitori.

Judecătoria Oradea apreciază că dispozițiile criticate „sunt constituționale, cauțiunea instituită prin aceste prevederi legale nu încalcă principiul accesului liber la justiție, ci, din contră, este o măsură de protecție a creditorului față de reaua credință a debitorului”. De asemenea, instanța arată că „s-a instituit o procedură specială, derogatorie de la dreptul comun, în vederea realizării creanțelor bancare neperformante preluate de AVAB și a asigurării celerității în soluționarea litigiilor și a oricăror cereri în legătură cu activele bancare supuse valorificării, potrivit acestui act normativ”. În legătură cu susținerea că se încalcă prevederile art.21 din Constituție, instanța, referindu-se la jurisprudența Curții Constituționale, consideră că „debitorului nu i se închide accesul la justiție pentru apărarea unui drept subiectiv, ci i se limitează posibilitatea abuzului judiciar, asigurându-se celeritatea soluționării cauzei”.

Potrivit prevederilor art.24 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului

și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate. De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art.18¹ din Legea nr.35/1997, s-a solicitat punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului.

Guvernul consideră că excepția este neîntemeiată. În argumentarea acestui punct de vedere, se arată că dispozițiile criticate trebuie coroborate cu cele ale art.35 lit.c) din aceeași ordonanță de urgență, care stabilesc că sunt „debitori” și „persoanele fizice sau juridice care au constituit garanții pentru restituirea creditului”, deci „atât fidejursorii, cât și cauționatarii creanțelor al căror titular a devenit Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare”. În ceea ce privește dispozițiile criticate „privind stabilirea obligatorie, prin lege, a depunerii unei cauțiuni”, Guvernul arată că există o jurisprudență constantă a Curții Constituționale în materie, prin care s-a stabilit că textul este constituțional.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile criticate sunt constituționale. În esență, argumentarea acestui punct de vedere se bazează pe ideea că „prin instituirea obligației la plata unei cauțiuni pentru introducerea contestației la executare nu se îngreădește accesul liber la justiție pentru apărarea unui drept subiectiv, ci se asigură celeritatea procedurii de executare, prin evitarea unor tergiversări nejustificate a acesteia”. De asemenea, se apreciază că „această modalitate de reglementare, care prevede plata unei cauțiuni, reprezintă o opțiune a legiuitorului, în conformitate cu dispozițiile art.125 din Constituție”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și celor ale art.1 alin.(1), art.2, art.3, art.12 și art.23 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind valorificarea unor active bancare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.409/2001, ordonanță republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.948 din 24 decembrie 2002.

Dispozițiile criticate au următorul cuprins: „(1) *Debitorii pot contesta în justiție măsurile dispuse de AVAB potrivit prezentei ordonanțe de urgență și pot face contestație la executare numai după depunerea unei cauțiuni egale cu 20 % din valoarea activului bancar supus valorificării*”.

În opinia autorilor excepției, acestea contravin prevederilor art.21 alin.(1) și (2) din Constituție potrivit cărora: “(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept.*”

Curtea a mai fost sesizată cu această excepție, pe care a respins-o ca neîntemeiată (de exemplu prin Decizia nr.285/2002 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.101 din 18 februarie 2003 și Decizia nr.231/2002 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.847 din

25 noiembrie 2002). În motivarea soluției s-a reținut, printre altele, că „instituirea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998, a obligației la plata unei cauțiuni nu contravine prevederilor constituționale invocate de autorul excepției, dat fiind că debitorului nu i se închide accesul la justiție pentru apărarea unui drept subiectiv, ci i se limitează posibilitatea abuzului judiciar, asigurându-se celeritatea soluționării cauzei.”

În practică, obligativitatea plății cauțiunii, ca o condiție de acces la calea de atac a contestației la executare, s-a relevat ca un impediment de multe ori insurmontabil, cu atât mai dificil de calificat ca rezonabil, cu cât, potrivit legii, o asemenea cale de atac este deschisă oricărei persoane lezate în drepturile și interesele sale legitime. Este motivul pentru care reglementarea în cauză a făcut obiectul a repetate sesizări de neconstituționalitate, acestea constituindu-se – în opinia Curții - într-un element de noutate, de natură să impună reexaminarea atât a soluției adoptate în precedent, cât și a considerentelor pe care se întemeiază și, pe cale de consecință, reconsiderarea jurisprudenței în materie, în sensul celor ce urmează.

Este de principiu că impunerea, prin lege, a unor exigențe cum ar fi instituirea unor termene sau plata unor taxe, pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă constituie îngărări ale accesului liber la justiție, au o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilităților de exercitare abuzivă a respectivului drept. Prin intermediul lor se asigură climatul de ordine, indispensabil pentru valorificarea pleneră a drepturilor proprii, cu respectarea atât a intereselor generale, cât și a drepturilor și intereselor legitime ale celorlalți titulari, cărora statul este ținut, în egală măsură, să le acorde ocrotire.

Este, totodată, de principiu că legiuitorul este competent să adopte asemenea reglementări, în virtutea art.126 alin.(2) din Constituție, potrivit căruia, „*competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”.

Având dezlegarea constituțională să procedeze ca atare, legiuitorul este ținut însă să o facă orientându-se după principiul „*est modus in rebus*” . Altfel spus, acesta trebuie să fie preocupat ca exigențele astfel instituite să fie îndeajuns de rezonabile, așa încât să nu antreneze, în considerarea prevenirii unor eventuale abuzuri, o restrângere excesivă a exercițiului dreptului, de natură să pună sub semnul întrebării însăși existența sa.

Independent de finalitatea urmărită de legiuitor, prin adoptarea reglementării deduse controlului de constituționalitate, Curtea consideră că aceasta contravine imperativelor principiale enunțate, în măsura în care condiționează însăși înregistrarea contestației la executare, în materie, de plata unei cauțiuni. Instituirea unei căi de atac, ca modalitate de acces la justiție, implică în mod necesar asigurarea posibilității de a o utiliza pentru toți cei care au un drept, un interes legitim, capacitate și calitate procesuală. Or, adăugarea la acestea, a unei condiții suplimentare, a cărei neîndeplinire are semnificația drastică a unui veritabil fine de neprimire a cererii de sesizare a instanței cu respectiva cale de atac, constituie o îngrădire a accesului liber la justiție, contravenind astfel prevederilor art.21 alin.(1) și (2) din Constituție.

Îngrădirea este cu atât mai evidentă cu cât efectele neplății cauțiunii nu sunt subsecvente unui act de judecată, exercitat de instanță, în limitele investirii și potrivit competenței sale jurisdicționale, ci sunt constatate și dobândesc eficiență pe calea unei operații tehnico-administrative derulate de judecătorul de serviciu care, luând act că obligația de plată a cauțiunii nu a

fost îndeplinită, urmează să refuze înregistrarea contestației, împiedicând, astfel, sesizarea instanței și, prin aceasta, accesul liber la justiție.

Mai mult decât atât, potrivit art.42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998, AVAB poate dispune, prin ordin, blocarea conturilor debitorului, cu consecința ca orice plată din disponibilitățile acolo aflate, urmează a fi făcută numai cu aprobarea sa prealabilă, în scris, ceea ce îl lipsește pe debitor de resursele financiare necesare achitării cauțiunii. Așa fiind, Curtea consideră că accesul liber la justiție al acestuia suferă o îngrădire suplimentară, întrucât, într-o atare manieră, respectivul debitor, chiar dacă dorește și dispune de fondurile necesare, este pus în imposibilitate să achite cauțiunea, cu consecințele juridice care, potrivit legii, decurg de aici.

Drept urmare, deși rațiunile în considerarea cărora legiuitorul a instituit exigența plății unei cauțiuni, constând în preocuparea de a restrânge posibilitatea exercitării cu rea-credință a contestației la executare, în scop exclusiv dilatoriu, nu pot fi minimalizate și, cu atât mai puțin, negate, determinarea apriorică și imperativă a cuantumului cauțiunii, stabilirea acestuia la 20% din valoarea activului bancar supus valorificării, cât și, mai ales, convertirea neplății sale într-un fine de neprimire a contestației la executare sunt excesive și, prin aceasta, îngrădesc în mod nepermis accesul liber la justiție. Astfel, în măsura în care cuantumul sumei datorate este deosebit de important, ceea ce îl pune pe debitor în imposibilitate de a achita cauțiunea impusă de lege, acesta este lipsit de dreptul de a formula contestație la executare și de a repune în discuție respectivul cuantum, chiar dacă, prin ipoteză, nu datorează în realitate, suma la care a fost impus.

Curtea apreciază că rațiunile care au impus adoptarea, în această materie, a reglementării criticate, pot fi satisfăcute pe deplin, și într-o manieră mai puțin tranșantă, aptă să asigure echilibrul de interese și egalitatea de arme între creditor și debitor, de reglementarea de drept comun (art.399 – art.404 din Codul de procedură

civilă), în ai cărei termeni, cauțiunea –al cărui quantum este stabilit de judecător – constituie o condiție numai pentru a putea solicita și obține suspendarea executării, până la soluționarea contestației. Întrucât, potrivit acestei reglementări, contestația nu este suspensivă de executare, prin ea însăși, creditorul are posibilitatea să-și valorifice creanța, chiar dacă s-a formulat contestație la executare, câtă vreme nu s-a plătit cauțiunea, iar dacă, urmare a plății acesteia, s-a dispus suspendarea, în măsura în care contestația este respinsă, are garanția reparării eventualului prejudiciu ce i-a fost, astfel, cauzat. La rândul său, debitorul, al cărui acces liber la justiție nu este îngrădit prin obligarea sa la plata unei cauțiuni, ca o condiție pentru înregistrarea contestației, chiar dacă nu are posibilitatea de a achita cauțiunea și a obține suspendarea executării, care își urmează cursul, are dreptul, în situația în care contestația sa este admisă, la întoarcerea executării.

Așa fiind, Curtea consideră că admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998, care, pentru motivele înfățișate se impune, nu nesocotește câtuși de puțin rațiunile majore avute în vedere de legiuitor la adoptarea reglementării în cauză.

În legătură cu susținerea autorilor excepției că, în calitatea lor de garanți ipotecari, nu ar fi debitori în sensul dispozițiilor textului criticat, Curtea constată că aceasta nu este o problemă de constituționalitate, ci de interpretare și aplicare a legii, de competența exclusivă a instanței de judecată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și art.147 alin.(4) din Constituție, al art.13 alin.(1) lit.A) c), al art.23 și al art.25 alin.(1) din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

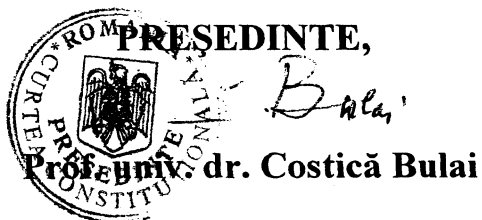
Decide:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Dorin Octavian Șerban, Irina Șerban, Iosif Borda și Tinca Borda în Dosarul nr.3882/2003 al Judecătorei Oradea și constată că dispozițiile art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind valorificarea unor active bancare, republicată, sunt neconstituționale.

Prezenta decizie se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului conform art.25 alin.(4) din Legea nr.47/1992, republicată.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din 29 ianuarie 2004.

Magistrat-asistent,
Mihai Paul Cotta

OPINIE SEPARATĂ

I. Considerăm, în dezacord cu opinia majorității membrilor Curții Constituționale, care a adoptat Decizia nr.39 din 29 ianuarie 2004, că nu se justifică revenirea asupra jurisprudenței Curții, prin care au fost respinse, ca nefondate, excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998 privind valorificarea unor active bancare, aprobată, cu substanțiale modificări și completări prin Legea nr.409/2001, ordonanță republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.948 din 24 decembrie 2002.

Ordonanța de urgență, al cărei text formează obiect al excepției de neconstituționalitate în cauza de față, reglementează o procedură cu caracter special, care se referă, potrivit art.1, la valorificarea unor active ale băncilor la care statul este acționar majoritar, în vederea pregătirii acestora pentru începerea procedurii de privatizare, în scopul creșterii gradului de solvabilitate și a credibilității interne și externe sau reglementării problemelor de natură financiară ale acestora pentru menținerea viabilității sistemului bancar, precum și pentru accelerarea procedurilor de recuperare a creanțelor cesionate (preluate de AVAB).

Acest obiectiv al reglementării cuprinse în Ordonanța de urgență, ca și faptul că unele din activele bancare supuse valorificării sunt creanțe neperformante preluate la datoria publică, având, prin aceasta, o strânsă legătură cu bugetul de stat, pun în evidență interesul general, care stă la

baza instituirii unor norme derogatorii de la prevederile Codului de procedură civilă.

Așa cum s-a argumentat, în deciziile pronunțate până în prezent de Curtea Constituțională, prin care au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art.83 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998, republicată, instituirea obligației de plată a unei cauțiuni nu contravine prevederilor art.21 din Constituție, *„dat fiind că debitorului nu i se închide accesul la justiție pentru apărarea unui drept subiectiv, ci i se limitează posibilitatea abuzului judiciar, asigurând celeritatea în soluționarea cauzei”*. (A se vedea Decizia nr.260 din 24 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.561 din 5 august 2003). De asemenea, Curtea a stabilit că *„se face o confuzie între, pe de o parte, stabilirea unor condiții privind exercitarea unor drepturi prevăzute în ordonanță, care nu contravin principiului accesului liber la justiție, [...], și pe de altă parte, îngrădirea accesului la justiție”*. (A se vedea: Decizia nr.203 din 15 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.550 din 31 iulie 2003). În același sens s-a statuat de către Curte și prin Decizia nr.358 din 30 septembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.797 din 12 noiembrie 2003.

În deciziile pronunțate, Curtea a făcut referire și la jurisprudența sa anterioară prin care a respins excepții de neconstituționalitate privind fostul articol 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.51/1998, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr.409/2001 (text devenit, după republicarea ordonanței, art.83), precum și la dispozițiile art.40 din Ordonanța nr.55/1999 (în prezent abrogată) privind executarea silită a creanțelor bancare neperformante preluate la datoria publică internă, care stabilea o cauțiune și mai mare în cazul contestației la

executare silită, egală cu 50% din valoarea activului bancar supus valorificării.

În opinia noastră, considerentele care au stat la baza deciziilor pronunțate de Curte în trecut își păstrează valabilitatea în cauza de față neintervenind elemente noi de natură să determine modificarea jurisprudenței Curții.

Împrejurarea că textul criticat a format obiectul mai multor excepții de neconstituționalitate nu constituie, după părerea noastră, „un element de noutate, de natură să impună reexaminarea atât a soluției adoptate în precedent, cât și a considerentelor pe care se întemeiază și, pe cale de consecință, reconsiderarea jurisprudenței în materie”, așa cum se susține în decizia cu privire la care formulăm opinia separată de față. Faptul că o excepție de neconstituționalitate se ridică în mai multe cauze nu poate constitui *eo ipso* un motiv de reconsiderare a jurisprudenței într-o anumită materie, ci doar o apreciere de ordin statistic.

În decizia la care se referă prezenta opinie separată, deși se acceptă ideea că este constituțională instituirea prin lege, a unor termene sau plata unor taxe pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, se consideră că *„determinarea apriorică și imperativă a cuantumului cauțiunii, stabilirea acestuia la 20% din cuantumul sumei datorate, cât și mai ales, convertirea neplății sale într-un fine de neprimire a contestației la executare sunt excesive și, prin aceasta, îngădesc în mod nepermis accesul liber la justiție”*.

Nu putem fi de acord cu acest punct de vedere pentru considerentele ce vor fi expuse.

Cauțiunea, prin însăși natura sa, reprezintă nu numai o condiție de admisibilitate a contestației, ci și o garanție a bunei credințe a debitorului obligației înscrisă într-un titlu executoriu, că acesta nu formulează

contestația în scopuri șicanatorii, de întârziere nejustificată a realizării creanței pentru care este urmărit sau a valorificării activului respectiv.

În cazul prevăzut de textul criticat, debitorul contestă, în realitate, măsuri procedurale luate în temeiul unui titlu executoriu, ceea ce poate duce la întârzierea realizării creanței, cauțiunea fiind instituită tocmai pentru descurajarea exercitării cu rea credință a dreptului de a contesta măsura luată de AVAB sau executarea. Este, pe de altă parte, esențial de reținut că, de natura cauțiunii, care reprezintă o garanție, este restituirea ei celui care a plătit-o, în cazul admiterii contestației.

Contrar punctului de vedere exprimat în decizia la care se referă opinia separată de față, considerăm că, în temeiul dispozițiilor art.126 din Constituție, potrivit cărora procedura de judecată este prevăzută de lege, procedura specială instituită prin art.83 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.51/1998, republicată, are deplină legitimitate constituțională, ținându-se seama de domeniul în care se aplică.

De altfel, de mult timp s-a statuat, de principiu, în sensul că „chiar în domeniul dreptului procesual civil este general admis că acțiunea în justiție este subordonată unor condiții de admisibilitate, care limitează liberul acces la justiție, iar, în dreptul administrativ, sub denumirea de «fine de neprimire» ele apar și mai numeroase” (Prof.dr.Tudor Drăganu, Liberul acces la justiție, Lumina Lex, București, 2003).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, referindu-se la art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a stabilit că „*dreptul de acces la tribunale nu este absolut. Fiind vorba de un drept pe care Convenția l-a recunoscut fără să-l definească în sensul restrâns al cuvântului, există posibilitatea limitărilor, implicit admise chiar în afara limitelor care circumscriu conținutul oricărui drept*” [Hotărârea din 21 februarie 1975 (plenul

Curții) seria A nr.18, publicată de V.Berger- Jurisprudența CEDO, Ediția a 4-a, IRDO, 2003, pag.156].

În acest sens, Curtea Constituțională a stabilit, în trecut, că *„legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege* (Decizia Plenului Curții Constituționale nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 16 martie 1994).

În legătură cu cuantumul cauțiunii fixat prin textul criticat la o cincime din valoarea activului supus valorificării (în sensul de creanță neperformantă sau bunuri imobile și mobile, intrate în patrimoniul băncilor ca urmare a procedurilor de executare silită, cum este definit de art.2 din Ordonanța de urgență), considerăm necesar, în acord cu jurisprudența de până acum a Curții Constituționale, să subliniem că acesta nu este exagerat și nu constituie un impediment pentru accesul la justiție. De altfel, în cadrul procedurii obișnuite, în cazul cererii de suspendare a executării silite, instanța este cea care fixează cuantumul cauțiunii, având, astfel, posibilitatea, cel puțin teoretic, să stabilească un quantum mai mare decât 20% din valoarea bunului urmărit. (A se vedea art.403 din Codul de procedură civilă, text considerat a fi constituțional, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale).

De altfel, pentru a reprezenta o garanție reală a exercitării cu bună credință a dreptului de a contesta executarea, cauțiunea trebuie să aibă un caracter serios, să nu fie derizorie în raport cu valoarea bunului urmărit.

Pe de altă parte, considerăm că în cauză este necesar să fie avută în vedere jurisprudența Curții Constituționale, care, într-un alt context, referindu-se la aprecierea cuantumului taxei de timbru, a stabilit, pe bună

dreptate, considerăm noi, că „dacă cuantumul acesteia ar părea ridicat, aprecierea nu este de resortul contenciosului constituțional. Curtea Constituțională nu este în măsură să cenzureze opțiunile legiuitorului și să înlocuiască aprecierea acestuia – suverană și deplină – cu propria sa apreciere, căci în felul acesta s-ar transforma, practic, într-un legislator pozitiv, subsecvent”. (A se vedea, Decizia nr.75 din 17 aprilie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.258 din 29 septembrie 1997). *Mutatis mutandis*, acest argument este valabil și în ceea ce privește aprecierea cuantumului cauțiunii stabilit prin textul criticat pentru neconstituționalitate.

II. Suntem de acord cu aprecierea cuprinsă în finalul deciziei, în sensul că susținerea autorilor excepției că, în calitatea lor de garanți ipotecari nu ar fi debitori în sensul dispozițiilor textului criticat, nu este o problemă de constituționalitate, ci de interpretare și aplicare a legii, de competență exclusivă a instanței de judecată.

Judecător,

Costică Bulai

Judecător,

Constantin Doldur